

मिति: २०७५ कात्तिक १८ गते

## प्रेस नोट

# वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको बार्षिकोत्सव, नवीकरणीय ऊर्जा अवार्ड प्रदान र रक्तदान कार्यक्रम

**ललितपुर, १८ कात्तिक ।** नेपालको नवीकरणीय ऊर्जा प्रवर्द्धनको केन्द्रिय निकायको रूपमा कार्यरत वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रले आफ्नो २२ औं बार्षिकोत्सव मनाएको छ । कार्यक्रममा यस वर्षको मञ्चुका स्मृति अक्षय कोषद्वारा केन्द्रको समन्वयमा स्थापित ‘सुप्रविध स्मृति नवीकरणीय ऊर्जा पुरस्कार’ तीन वटा संस्थाहरूलाई प्रदान गरिएको छ ।

अवार्ड पाउनेहरुमा ललितपुरको नेपाल यन्त्रशाला इनर्जी, स्याङ्गजाको खिलुङ्ग कालिका एग्रो फर्म र नवलपरासीको एम.के. पेपर मिल्स प्रा.लि.रहेका छन् । यी संस्थाहरूले अवार्ड सहित प्रति संस्था २५ हजार रुपैयाँको पुरस्कार प्राप्त गरेका छन् ।

पुरस्कृत मध्ये नेपाल यन्त्रशाला इनर्जीले लामो समयदेखि नेपालमै टर्वाइनको अध्ययन अनुसन्धान र उत्पादन गरि भुटान, भारत, लाओस, वेलायत जस्ता देशहरुमा निर्यात गर्दै आइरहेको छ । त्यस्तै खिलुङ्ग कालिका एग्रो फर्मले कुखुराको सुलीबाट बायोग्रास मार्फत राष्ट्रिय प्रसारण लाइन भन्दा बाहिर ३ सय ६० किलोवाट विद्युत उत्पादन गरी दैनिक १० मेट्रिक टन जैविक मल उत्पादनका लागी ऊर्जामा आत्मनिर्भर बनेको छ । साथै सो प्लाण्टबाट उत्पादित जैविक मलको अधिकतम उपयोग गर्दै आइरहेको छ । एम.के. पेपर मिल्स प्रा.लि.ले आफ्नै हातामा एक मेगाबाट क्षमताको सौर्य विद्युत प्रणाली जडान गरी नेपाल विद्युत प्राधिकरणसंग विद्युत खरिद सम्झौता गरी कम्पनीमा विद्युत आपुर्तिका साथै राष्ट्रिय प्रसारण लाइनमा विद्युत आपुर्ति गरेको छ । यसरी सौर्य विद्युत प्रणालीबाट उत्पादित विजुली राष्ट्रिय प्रसारण लाइनमा जोड्ने यो नेपालको पहिलो कम्पनी हो । केन्द्रले प्रत्येक वर्ष नेपालमा नवीकरणीय ऊर्जा प्रवर्द्धन गरी स्थानीय समुदायको जीवनस्तर उकास्न विशेष सहयोग पुऱ्याइ रहेका लघुजलविद्युत, सौर्य ऊर्जा र वायु ऊर्जा तथा बायोग्रास लगायत जैविक ऊर्जा क्षेत्रका तीन वटा उत्कृष्ट संस्थाहरूलाई अवार्ड प्रदान गर्दै आएको छ । यो अवार्ड २०७४ सालबाट प्रदान गर्न थालिएको हो ।

कार्यक्रममा केन्द्र र नवीकरणीय ऊर्जा क्षेत्रमा कार्यरत ३१ जनाले रक्तदान गरेका छन् । केन्द्रले कार्यालयमा लामो समय देखि कार्यरत कर्मचारी, निर्वतमान कार्यकारी निर्देशक लगायतलाई सम्मान गर्ने कार्यक्रम समेत गरेको छ । साथै गत आर्थिक वर्षको वार्षिक प्रगति प्रतिबेदन समेत सार्वजनिक गरिएको छ ।

कार्यक्रममा बोल्नुहुँदै राष्ट्रिय योजना आयोगका सदस्य तथा वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन विकास समितिका उपाध्यक्ष डा. कृष्ण प्रसाद ओलीले नवीकरणीय ऊर्जाका क्षेत्रमा थप अध्ययन र अनुसन्धानमा जोड दिनुपर्ने बताउनुभयो । ऊर्जा, जलश्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालयका सहसचिव दिनेश कुमार घिमिरेले नवीकरणीय ऊर्जाको क्षेत्रमा थप नीति नियम निर्माणमा सहजीकरणका साथै यस क्षेत्रमा स्थानीय सरकारको क्षमता अभिवृद्धि गर्दै नविनतम प्रविधिहरूको खोजी र स्थानीयकरण गर्न विशेष ध्यान दिनुपर्ने बताउनुभयो । केन्द्रका कायम मुकायम कार्यकारी निर्देशक नवराज ढकालले केन्द्रले स्थानीय स्तरमा नवीकरणीय ऊर्जाका कार्यक्रमहरू

प्रभावकारी बनाउन स्थानीय सरकारहरूलाई सहजीकरण गर्ने बताउनुभयो । साथै उहाँले आगामी दिनमा हरित जलवायू कोष जस्ता अन्तर्राष्ट्रिय कार्वन कोषहरूबाट समेत श्रोत परिचालन गरी नवीकरणीय ऊर्जाको विकास गरिने बताउनुभयो ।

हालसम्म नेपालले नेपाल सरकार र विभिन्न विकास साफेदारहरूको सयुक्त सहयोगमा संचालित विभिन्न कार्यक्रमहरु मार्फत् लघु जलविद्युतबाट करिब ३५ मेगावाट विद्युत उत्पादन गरेको छ भने १९० ठुला सहित ४ लाख १६ हजार भन्दा बढि वायोग्रास प्लान्ट, ८ लाख ५० हजार भन्दा बढि सौर्य विद्युत प्रणाली, करिब १५ लाख सुधारिएको चुलो, ११ हजार पानी घट्टको सुधार साथै उल्लेख्य संख्यामा सौर्य वायु मिश्रीत प्रणाली, संस्थागत सौर्य विद्युत प्रणाली, फलामे सुधारिएको चुलो, सौर्य मिनिग्रीड र सौर्य सिंचाई तथा खानेपानी पम्प जडान गरिसकेको छ । साथै यो क्षेत्रमा विभिन्न राष्ट्रिय क्षेत्रीय तथा स्थानीय स्तरमा कार्यरत सरकारी, गैर सरकारी, नीजि र वित्तिय संस्थाहरूको वीचमा सबल सहकार्यको वातावरण समेत निर्माण भएको छ । फलस्वरूप लघु जलविद्युत र सौर्य विद्युत प्रणालीबाट देशका १६ प्रतिशत वासिन्दाले विद्युतको सेवा पाईरहेका छन् भने जडान भएका कुल नवीकरणीय ऊर्जा प्रविधिहरु मार्फत् देशका करिब ३५ लाख घरधुरी लाभान्वित भैसकेका छन् । धन्यवाद ।